Dydaktyka literatury i języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka literatury i języka polskiego
Kod przedmiotu	05.1-WH-FPID-DLJP-2-Ć-S14_pNadGen02Q5J
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia polska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie

Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Leszek Jazownik, prof. UZ

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zasadniczym celem przedmiotu jest łączenie postaw twórczych w dziedzinie poznania naukowego z twórczą działalnością praktyczną w sferze nauczania i uczenia się literatury i języka polskiego. W ramach przedmiotu uwzględnia się procesy uspołecznienia studentów poprzez różne formy pracy grupowej i zbiorowej oraz odpowiednio wzbogacane, urozmaicane metody i techniki twórczego oddziaływania. Prezentując zagadnienia z pogranicza różnych dyscyplin naukowych, zwraca się uwagę na kształtowanie świadomości, postaw i systemów wartości.

Wymagania wstępne

zaliczenie przedmiotów specjalizacyjnych w semestrach II i III

Zakres tematyczny

Wykład

Współczesne kierunki przemian modelu edukacji polonistycznej. Główne koncepcje nauczania literatury w ich rozwoju historycznym. Koncepcje nauczania stylistyki. Miejsce historii literatury we współczesnych programach i podręcznikach szkolnych. Dydaktyka literatury wobec najnowszych tendencji w badaniach literaturoznawczych (edukacyjne implikacje zwrotu konstruktywistycznego, zwrotu narracyjnego i zwrotu etycznego w badaniach literaturoznawczych). Objaśnianie tekstów oraz komentarz językowy i merytoryczny. Sylwetki pisarzy na lekcjach języka polskiego. Kształcenie umiejętności wartościowania i oceny dzieła literackiego. Muzeum i biblioteka w pracy nauczyciela polonisty. Wykorzystanie wiedzy z zakresu logiki w toku edukacji literackiej i językowej. Ewaluacja osiągnięć uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Nauczyciel polonista jako wychowawca młodzieży. Ukryty program szkoły.

Ćwiczenia

Wprowadzanie nowych form wypowiedzi w szkole ponadpodstawowej. Nauczanie ortografii i interpunkcji w szkole ponadpodstawowej . Poprawa prac klasowych i wypracowań domowych. Konstrukcja konspektów lekcji poświęconych nauczaniu ortografii i interpunkcji. Klasyfikacja błędów w uczniowskich wypracowaniach. Sztuki plastyczne i fotografia na lekcjach literatury w szkole ponadpodstawowej . Teatr i film w edukacji polonistycznej. Nowe media w pracy polonisty. Przygotowanie uczniów do zdawania egzaminów maturalnych z języka polskiego – egzamin pisemny. Przygotowanie uczniów do zdawania egzaminów maturalnych z języka polskiego – egzamin ustny. Analiza arkuszy egzaminacyjnych dla szkół ponadpodstawowych oraz tematów wypowiedzi ustnych.Konkursy polonistyczne. Praca z uczniem zdolnym i uzdolnionym.

Metody kształcenia

wykład, polimetoda z elementami
heurezy

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student zna kluczowe kompetencje i ich sposoby kształtowania w ramach lekcji języka polskiego	• KFP2_W23	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prezentacja własnego konspektu lekcji opracowanie charakterystyki porównawczej wybranych podręczników recenzja wybranego programu nauczania	• Ćwiczenia
student ma umiejętność sprawdzania i oceny pracy uczniów	• KFP2_U20	• prezentacja własnego konspektu lekcji, poprawa błędów w pracach pisemnych	• Ćwiczenia
student posiada umiejętność stymulowania aktywności poznawczej uczniów, kreowania sytuacji dydaktycznych i kierowania pracą uczniów	• KFP2_U20	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prezentacja własnego konspektu lekcji	• Wykład • Ćwiczenia
student ma opanowaną umiejętność kształcenia dostosowanego do możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży	• KFP2_U20	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • prezentacja własnego konspektu lekcji opracowanie charakterystyki porównawczej dwóch wybranych podręczników recenzja wybranego programu	• Wykład • Ćwiczenia
student trafnie identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	• KFP2_K01	• aktywność w trakcie zajęć • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład • Ćwiczenia
student ma umiejętność projektowania pracy dydaktycznej w wymiarze krótko- i długoterminowym	• KFP2_U20	• prezentacja własnego konspektu lekcji opracowanie charakterystyki porównawczej dwóch wybranych podręczników recenzja wybranego programu nauczania	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

obecność i aktywność na zajęciach; orientacja w aktualnych publikacjach z dziedziny dydaktyki literatury i języka, umiejętność referowania ich problematyki oraz określania poglądu autorów w omawianych sprawach; prezentacja własnego scenariusza lekcji dla ucznia szkoły ponadgimnazjalnej; opracowanie charakterystyki porównawczej dwóch wybranych podręczników obowiązujących na III i IV etapie kształcenia; recenzja wybranego programu nauczania dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; zdanie egzaminu

Literatura podstawowa

1. Bortnowski S., *Historia czy literatura? (podręcznikowy rekonesans)*, "Język Polski w Liceum" 2002, nr 2.
2. Czachowska J., Loth R., *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty*, Wrocław 1977.
3. Dyduchowa A., *Metody kształcenia sprawności językowej uczniów : projekt systemu, model podręcznika*, Kraków 1988.
4. Iwanek R., *Nauczanie ortografii w gimnazjum, liceum i szkole zawodowej*,
5. Janus-Sitarz A, *Komu potrzebne jest ocenianie? Wokół ewaluacji osiągnięć ucznia*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
6. Jazownik L., *Godziny polskiego jako szkoła polskości*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011.
7. Jazownik L., *Koncepcje nauczanie stylistyki funkcjonujące w pierwszej połowie XX stulecia*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011.
8. Jazownik L., *Objaśnianie słów i rzeczy*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011.
9. Jazownik L., *Uczeń w roli historyka literatury, krytyka literackiego i »zwykłego« czytelnika"*, [w:] Jazownik L., *Uwagi o nauce wartościowania i oceny dzieła literackiego*, [w:] idem, *W kręgu historii i teorii edukacji polonistycznej. Studia i szkice*, Zielona Góra-Warszawa 2011.
10. Jedliński R., *Gatunki publicystyczne w szkole średniej*, Warszawa 1984.
11. Kaniewski J., *Koncepcja egzaminu maturalnego a kształcenie polonistyczne: konstrukcja tematów i kryteria oceniania prac pisemnych na tzw. nowej maturze,* Poznań 2007.
12. Kram J., *Nauczanie ortografii i interpunkcji w szkole średniej*, Warszawa 1991.
13. Maćkiewicz J., *Jak dobrze pisać: od myśli do tekstu*, Warszawa 2010.
14. Madejowa M., *Zasady sprawdzania wypracowania szkolnego*, [w:] *Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
15. Marzec A., Rzęsikowski S., *Edukacja teatralna, filmowa i radiowa na lekcjach języka polskiego*, Kielce 1994.
16. MEN, *Podstawa programowa kształcenia ogólnego.*
17. Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994.
18. Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.
19. Półturzyccy M.J., *Muzea literackie w nauczaniu języka polskiego*, Warszawa 1978.
20. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2004.
21. Ptaszyński W., *Kształtowanie języka ucznia przy zastosowaniu wskazań logiki: ćwiczenia w mówieniu i pisaniu - próba uzupełnienia tradycyjnej metodyki*, Warszawa 1970.
22. Stodolna-Rybczyńska A., *Lekcje polskiego w muzeum*, Wrocław 2001.
23. Ślósarz A., *Ideologiczne matryce. Lektury a ich konteksty*, Kraków 2013.
24. Ślósarz A., *Media w służbie polonisty*, Kraków 2008.
25. Uryga Z., *Biografia czy biografistyka?*, [w:] idem, *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Kraków-Warszawa 1996.
26. Zaśko-Zielińska M., Majewska-Tworek A., Piekot T., *Sztuka pisania. Przewodnik po tekstach użytkowych*, Warszawa 2008.
27. Żłobicki W., *Ukryty program w edukacji: między niewiedzą a manipulacją*, Kraków 2002.

Literatura uzupełniająca

1. Bortnowski S., *Jak uczyć poezji?*, Warszawa 1991.
2. *Doświadczenie lektury. Między krytyką literacka a dydaktyką literatury*, red. K. Biedrzycki, A. Janus-Sitarz, Kraków 2012.
3. Jazownik L., *Jak pytać o dzieło literackie w szkole?,* Zielona Góra 1999.
4. Jazownik L., *Teoria literatury a wizje edukacji literackiej*, Zielona Góra 2003.
5. Łojek M., *Biografie pisarzy w nauczaniu literatury*, Warszawa 1985.
6. Patrzałek T., *Gramatyka na cenzurowanym*, „Polonistyka 1992, nr 1.
7. Sawrycki W., *Współtwórcy polonistyki szkolnej*, Warszawa 1984.
8. Słowiński L., *Nauka literatury polskiej w szkole średniej w latach 1795-1914*, Warszawa 1976.

Uwagi

Jest to przedmiot obowiązkowy w ramach specjalizacji **nauczycielskiej**.

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 02-05-2018 10:39)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ